

« zurück blättern vor »

HANTLE subst. plt., ab 1860; ‘Gewichte für gymnastische Übungen, die durch einen Handgriff verbunden sind’ – ‘ciężarki połączone uchwytem na dłoń służące do ćwiczeń gimnastycznych’: 1860 Tyg 428, NOWO *Gimnastykuj się bo umrzesz! Próbuuj, bierz kaftan i hantle.* o 1860 Tyg 428, NOWO *Wierzaj mi, że za rok będziesz olbrzymem, (...) powiedział pan Maryan, poskoczył do swego pokoju i zaraz powrócił, niosąc łosiowy kaftan i dwa żelazne hantle.* o (1895) 1949–1951 Sienk.Połań. III 65, DOR *Zrozumiał powód [szczękania] ujrawszy przez odemknięte drzwi Świrskiego przybranego do pasa tylko w siatkową koszulkę, spod której przeglądał jego herkulesowy tors – i z hantlami w ręku.* o †1898 Jun., SW *Przez kwadrans odbywał ćwiczenia z hantlami.* o (1936) 1963 Parandowski 124 *Ten student [...] nawet hantli nie weźmie do ręki, jeśli go do tego nie zmusić.* – SW, LSP, DOR. ◇ **Etym:** nhd. *Hantel* subst. f., ‘eine Art Sportgerät’, GRI. ◇ **Konk:** *ciężki* subst. plt., bel. seit (†1912) 1953–1955, DOR, zuerst geb. SW. ◇ **Der:** *hantlować się* v. imp., [hapax] (1895) 1949–1951 Sienk.Połań. III 65, DOR, zuerst geb. DOR. ❖ Wohl in der 2.Hälfte des 19.Jhs. als Bezeichnung eines modischen Sportgerätes zusammen mit dem Gerät übernommen, noch um 1948 in Krakauer Gymnasien üblich (mündlich aus Krakau). Die in SW und LEHR-SPEŁAWIŃSKI als Stichwort gesetzte Form *hantla* f. ist eine willkürliche Rückbildung von der sonst üblichen Pluralform. SW vermerkt dazu “gewöhnlich im Plural”, während DOROSZEWSKI die Form *hantle* pl. allein auch als Stichwort hat. Das puristische Ersatzwort *ciężki* pl. vermochte *hantle* nicht zu verdrängen.

« zurück blättern vor »